

Nr 187.

Ankom till riksdagens kansli den 16 maj 1939 kl. 3 e. m.

Utlåtande i anledning av väckta motioner om möjligheterna att underlätta tillgången till elektrisk kraft för landsbygdens folk.

(4:e avd.)

I två likalydande motioner, väckta den ena, nr 223, inom första kammaren av herr *E. von Heland m. fl.* och den andra, nr 339, inom andra kammaren av herr *A. Pettersson i Dahl m. fl.* har hemställts, att riksdagen ville i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om utredning och förslag avseende att underlätta tillgång till elektrisk kraft för landsbygdens folk genom förbilligande av anslutningskostnader och installationer samt genom enhetligare och reducerade krafttaxor för elektriska distributionsföreningar på landet.

I fråga om de skäl, som motionärerna anfört till stöd för sin framställning, får utskottet hänvisa till motionen nr I:223.

I de väckta motionerna erinras om hur den elektriska kraften i dess olika former — ljus, kraft och värme — bidrager i väsentlig grad att minska arbetsbördan och att göra levnadsförhållandena på landsbygden lättare. Motionärerna framhålla också, att tillgången till elektrisk kraft ur såväl folkbildnings- som trevnadssynpunkt vore av stor kulturell betydelse.

Gentemot dessa i mycket berättigade synpunkter liksom ock den ofta förekommande, i och för sig riktiga hänvisningen till de rika outnyttjade kraftkällor vårt land erbjuder nödgas dock utskottet erinra om de förhållandevis stora kapitalutlägg, som vattenfallsbyggnaderna men också och i all synnerhet landsbygdens distributionsanläggningar draga med sig. Det bör rättvisligen ej bortses från att, medan landsbygdens ledningsnät bli högst vidsträckta, strömförbrukningen ter sig rätt begränsad i förhållande till motsvarande siffror för järnvägskraft och industri-kraft.

Innevarande års riksdag har emellertid godkänt vissa efter framställning från 1933 års riksdag utarbetade riktlinjer för en utsträckt statlig

Utskottet.

medverkan för landsbygdens fortsatta elektrifiering. Den vidgadé understödsverksamhet, som sålunda ifrågasättes, skulle taga alldeles särskilt sikte på avlägset belägna eller glest befolkade fattiga trakter. Det är desslikes att märka, att ifrågasatta statsbidrag äro avsedda att tilltagas så rikligt, att — såsom kommerskollegium angivit — årskostnaderna för den elektriska energien ej skulle behöva bliva större än vad som vid nyanläggningar inom andra delar av landet är normalt.

Vad angår de kraftpris, som uttagas av landsbygdsbefolkningen, har vattenfallsstyrelsen, enligt vad utskottet övertygat sig om, för närvarande i en alldeles särskilt hög grad sin uppmärksamhet fäst på förefintliga utvägar att sänka hithörande taxor. Härvid kommer att följas den norm, som jämväl tidigare iakttagits, nämligen att — såsom ur allmän samhällelig synpunkt torde vara fullt befogat — förräntningskraven sättas lägre för landsbygden än för de mera industri- och stadsbetonade delarna av landet.

Såsom här ovan antytts pågå för närvarande undersökningar, inriktade på att utröna förefintliga utvägar för att underlätta den elektriska kraftens tillgodogörande inom speciellt de mera glest bebyggda landsdelarna. Under förväntan att därvid skola beaktas även de synpunkter, som motionsvis anförts rörande angelägenheten av anslutningskostnaders och installationers förbilligande samt om önskvärdheten av enhetligare och i möjligaste mån reducerade krafttaxor, hemställer utskottet,

att motionerna I: 223 och II: 339 ej må till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 16 maj 1939.

På statsutskottets vägnar:

C. P. V. GRÄNEBO.

Närvarande: Se under utlåtandet nr 186.
